

Mogućnost lečenja

Sida je neizlečiva bolest za koju, za sada, ne postoje ni načini sprečavanja vakcinacijom, ni načini izlečenja uklanjanjem virusa iz organizma zaraženih. Međutim ranim otkrivanjem prisustva virusa HIV-a u organizmu i primenom savremene antiretrovirusne terapije povremeno se kontroliše dejstvo virusa na organizam i period života osoba koje žive sa HIV-om se može produžiti i na preko 10 godina.

Kako se otkriva

Osoba može biti zaražena HIV-om, a osećati se potpuno zdravo. **Jedini način da tačno utvrdite imate li virus HIV ili ne, je da se testirate.** Na zahtev korisnika, testiranje može biti i anonimno (bez uzimanja ličnih podataka). Za testiranje na virus HIV-a i savetovanje, možete se obratiti centrima za dobrovoljno i poverljivo savetovanje i testiranje (DPST):

Vranje:

Zavod za javno zdravlje Vranje
(Služba epidemiologije)
ul. Jovana Jankovića Lunge broj 1,
tel: 017/422-296, lokal 103
radno vreme: 7-14h

Leskovac:

Zavod za javno zdravlje Leskovac
(Centar za kontrolu i prevenciju bolesti)
ul. Maksima Kovačevića broj 11, soba 12
tel: 016/241-724
radno vreme: 8-15h

Rezultat testa može biti:

- Negativan – nereaktiv, što znači da niste nosilac virusa.
- Pozitivan – reaktiv, što znači da su u vašoj krvi pronađena antitela na HIV tj. da ste nosilac virusa. U ovom slučaju zdravstveni savetnik će vam predložiti da taj rezultat označava početak aktivne brige o sopstvenom zdravlju, redovnim lekarskim kontrolama, propisanim uzimanjem lekova i urednim životom, kako biste dugi niz godina ostali bez simptoma.

1998. godine, 1. decembar je proglašen za svetski dan borbe protiv side.

European Commission

PRISTUP ZDRAVSTVENIM USLUGAMA
KOJE TRETIRAJU POLNO I REPRODUKTIVNO ZDRAVLJE,
ZA ŽENE I MLADE – RASELJENE I ROME –
U JUŽNOJ SRBIJI

ACCESS TO SEXUAL AND REPRODUCTIVE
HEALTH CARE FOR UPROOTED PEOPLE AND ROMANI
WOMEN AND YOUTH IN
SOUTHERN SERBIA

Šta je HIV?

HIV je skraćenica za virus humane imunodeficijencije. To je virus koji izaziva sidu. Virus u telu domaćina izaziva slabljenje imunog (odbrambenog) sistema - uništava telesne ćelije koje se prirodno bore protiv infekcija i bolesti. Ljudsko telo biva slabo i ne može da se brani ni od običnih nazeba. Ovo slabljenje imunog sistema dešava se postepeno: većina ljudi koji su zaraženi HIV-om žive godinama sa ovim virusom, pre nego što njihov imuni sistem značajno oslabi.

Šta je SIDA (AIDS)

SIDA (AIDS) je skraćenica za sindrom stečenog gubitka imuniteta. To je bolest koja se dobija kada virus HIV-a uništi telesni imuni (odbrambeni) sistem. Kod zdravih osoba, imuni sistem pomaže da se pobede bolesti koje stalno napadaju organizam. Kada imuni sistem pod dejstvom HIV-a oslabi, organizam savladaju različite bolesti što dovodi do smrtnog ishoda.

Šta treba znati o HIV-u?

Prvi slučajevi SIDA otkriveni su 1981. godine u SAD. 1984. godine naučnici su dokazali da je virus HIV uzročnik sida.

Svako može dobiti HIV. Da biste se zaštitili, najvažnije da se upoznate sa načinima prenošenja ovog virusa.

HIV možete dobiti:

- Ako imate nezaštićeni seksualni odnos - seks bez upotrebe kondoma – sa osobom koja ima HIV virus. Kod ovih osoba, virus se nalazi u krvi, spermii ili vaginalnoj tečnosti i može da prodre u vaše telo kroz i najmanje posekotine ili ranice na vašoj koži, ili kroz slojeve sluzokože vaše vagine, penisa, analnog otvora ili usta.
- Preko inficirane krvi - korišćenjem zajedničkog pribora za ubrizgavanje droge sa zaraženom osobom, bratimljenjem, tetoviranjem, pirsingom itd. U tom smislu, zaštita od prenošenja HIV-a preko pribora za ubrizgavanje droge je upotreba sterilnog šprica i igle. Prilikom tetoviranja i pirsinga treba voditi računa o higijenskim uslovima pod kojima se radi (igla i boja treba da budu sterilni, u novom pakovanju i otvoreni pred vama). Bratimljenje ne treba praktikovati.
- Prenosom sa inficirane majke na plod u trudnoći, prilikom porođaja ili prilikom dojenja, putem majčinog mleka. Rizik da beba bude inficirana HIV-om je 30%, ali ako se na vreme otkrije da je majka HIV pozitivna, upotrebom terapije i posebnim merama lekara, rizik se smanjuje na 1-2%.

HIV ne možete dobiti:

- Rukovanjem
- Poljupcem
- Korišćenjem istih prostorija (stan, kancelarija, škola) sa inficiranim osobom
- Korišćenjem istog telefona, kompjutera
- Korišćenjem zajedničkog pribora za jelo/piće
- Spavanjem u istom krevetu
- Grljenjem
- Korišćenjem istog kupatila, peškira
- Ubodom insekata

U Srbiji je još od 1987. na snazi Zakon o obaveznom testiranju na HIV krvi, krvnih produkata, organa i tkiva za transplantaciju, koji propisuje rigorozne mere zaštite pacijenata od inficiranja HIV-om prilikom bilo kakvih intervencija u zdravstvenim ustanovama.